

OSNOVNA ŠOLA GUSTAVA ŠILIHA LAPORJE

ALI JE KUPČKANJE »KUL«?

Sociologija

Raziskovalna naloga

Avtorici: Sara Bevc, 7. a

Katja Košič, 7. a

Mentorica: Mateja Vouk, prof.

Laporje, 2016

ZAHVALA

Najlepša hvala najini mentorici Mateji Vouk, ki naju je usmerjala in nama dajala podrobna navodila, in najini lektorici, Boženi Brence, ki si je vzela čas za lektoriranje najine naloge. Zahvaliti se želiva razredniku, Juretu Cvahteju in Branki Orož, ki sta aktivno pristopila k izboljšavi razredne klime po predstavljenih rezultatih anketnega vprašalnika. Zahvala gre tudi najinim staršem, ki so naju podpirali in nama svetovali, kako naj pristopiva k delu. Hvala vsem.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	6
2 TEORETIČNI DEL	7
2.1 VRSTNIŠKI ODNOSI.....	7
2.2 PROUČEVANJE VRSTNIŠKIH ODNOSOV	7
2.3 ISKANJE ODGOVOROV NA POJAVLJAJOČA SE VPRAŠANJA	8
3 RAZISKOVALNI DEL	11
3.1 METODOLOGIJA.....	11
3.1.1 Raziskovalne hipoteze	11
3.1.2 Raziskovalna metoda.....	11
3.1.3 Raziskovalni vzorec.....	11
3.2 REZULTATI	12
3.2.1 Preverjanje hipoteze 1: Učenci naše šole prepoznavajo kupčkanje v razredu.....	12
3.2.2 Preverjanje hipoteze 2: Učence se pogosteje kupčkajo kot učenci.....	15
3.2.3 Preverjanje hipoteze 3: Kupčkanje vodi v spore.	16
3.2.4 Preverjanje hipoteze 4: Starost učencev ne vpliva na prisotnost kupčkanja.....	20
4 RAZPRAVA	24
5 ZAKLJUČEK	25
6 LITERATURA	26
7 PRILOGE	27

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število (f) in odstotki (f %) učencev glede na razred	11
Tabela 2: Število (f) in odstotki (f %) učencev glede na spol	11
Tabela 3: Število (f) in odstotki (f %) učencev glede na poznavanje pojma kupčkanje.....	12
Tabela 4: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na poznavanje pojma kupčkanje	12
Tabela 5: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Ali misliš, da si se že srečal/-a s kupčkanjem?	13
Tabela 6: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Ali misliš, da si se že srečal/-a s kupčkanjem?	13
Tabela 7: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Ali prihaja kdaj do prepirov/sporov v vašem razredu?	16
Tabela 8: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Ali prihaja kdaj do prepirov/sporov v vašem razredu?.....	16
Tabela 9: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Kdo se močneje spre?	17
Tabela 10: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Kdo se močneje spre?	18
Tabela 11: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Kaj po tvojem mnenju največkrat naredijo dekleta, ko/če se skregajo?.....	18
Tabela 12: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Kaj po tvojem mnenju največkrat naredijo fantje, ko/če se skregajo?	19
Tabela 13: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Ali se družiš z vsemi sošolci/sošolkami?	20
Tabela 14: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Ali se družiš z vsemi sošolci/sošolkami?	20

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Ali se v vašem razredu kupčkate?.....	14
Graf 2: Zakaj se po tvojem mnenju v razredu kupčkate?	14
Graf 3: Kdo se v vašem razredu pogosteje kupčka?.....	15
Graf 4: Zakaj najpogosteje prihaja do prepirov/sporov?	17
Graf 5: Ali se je krog tvojih prijateljev med sošolci v zadnjem letu spremenil?	21
Graf 6: Meniš, da bi lahko bili odnosi v vašem razredu boljši?	22

POVZETEK

Za raziskovanje medvrstniških odnosov sva se odločili, ker sva v našem razredu opazili veliko negotovanja, prepiranja in slabe volje med sošolci. Zanimalo naju je, kaj se z nami dogaja, zakaj prihaja do takšnih situacij. Tako sva zasledili pojem grupiranje vrstnikov, ki sva si ga prevedli v jezik mladih in ga poimenovali kupčkanje: druženje vrstnikov v manjših skupinah, kjer veljajo posebna pravila, zahteve in je zato vstopanje novih članov težje.

Namen najine raziskovalne naloge je bil ugotoviti, ali se vrstniki sploh zavedamo kupčkanja, ga prepoznavamo v razredu, ali spol in starost vplivata na to, v kolikšni meri se kupčkamo, in ali lahko kupčkanje vodi v spore.

Po branju literature sva si zastavili štiri hipoteze: učenci naše šole prepoznajo kupčkanje v razredu, učenke se pogosteje kupčkajo kot učenci, kupčkanje vodi v spore in starost učencev ne vpliva na prisotnost kupčkanja. S pomočjo spletnega anketnega vprašalnika, ki sva ga izvedli učenci med 6., 7., 8. in 9. razreda naše šole, sva prvo hipotezo delno potrdili, drugo in tretjo potrdili, četrto hipotezo pa sva ovrgli. Glavna ugotovitev je bila, da je kupčkanje predvsem problem 6. in 7. razreda, kar naju je po raziskovanju napeljalo k temu, da sva o dobljenih rezultatih govorili z našim razrednikom, saj sva učenki 7. razreda. Razrednik se je takoj odzval. Skupaj z našo mobilno socialno pedagoginjo smo napravili načrt pomoči in že v začetku marca pričnemo z razrednimi srečanji s socialno pedagoginjo, kjer bomo skozi socialne igre in pogovor delali na boljši razredni klimi. Obravnavali pa bomo tiste teme, ki so jih učenci izpostavili v anketnem vprašalniku.

Ključne besede: kupčkanje, spori, nasilje, razredna klima, socialne igre

ABSTRACT

The reason for doing a research on peer relations is that we have noticed a lot of complaining, quarrel and moodiness among our classmates in our class. We were interested what is going on with us, what are the reasons for these situations to occur. That is how we came across the term of forming groups of peers (grupiranje vrstnikov), which we have translated into the language of young people and named it »pilling« (»kupčkanje«): smaller group of friends socializing, where special rules and demands apply, and therefore new member cannot enter the group that easily.

The aim of our research paper is to find out if the peers even realize the pilling, if they can identify it in our class, if sex and age influence it, in what extent we are pilling and if it can lead to arguments.

After reading the literature we formed four hypothesis: the students at our school identify pilling in the class, female students are likely to pille than male students, pilling leads to arguments and age does not influence on presence of pilling. With help of the online survey, performed in classes from 6-9 at our school, we only partially confirmed first hypothesis, the second and the third was confirmed and the fourth was dropped. The main discovery was that pilling is mostly the problem in classes 6 and 7 that led us to talk to our class teacher about it, because we are attending class 7. The class teacher immediately responded. Together with our mobile social teacher we made a help plan and will already start in the beginning of March with our class meetings. Through social games and conversation we will work on better class climate. We will discuss the subjects that came up in the survey.

Key words: pilling, quarrel, violence, class climate, social games

1 UVOD

V raziskovalni nalogi z naslovom Ali je kupčkanje »kul«? bova pisali o kupčkanju. Preden berete naprej, morate seveda poznati pojem kupčkanje. Če ga boste želeli »pogooglati«, vam tudi Google ne bo pomagal, speljal vas bo namreč na napačno pot. Pojem kupčkanje je najin »prisvojen« izraz in se nanaša na grupiranje, druženje vrstnikov po skupinah. Prilagava razlago, ki se nahaja v spletnem Slovarju slovenskega knjižnega jezika (SSKJ, 2016):

grupírati -am nedov. in dov. (i) *razdeljevati, razvrščati v skupine*: grupirati učence pri telovadbi; dramatik je grupiral glede na literarne struje / dotlej enoten kolektiv se je začel grupirati **grupírati se** *zbirati se, združevati se*: borci se grupirajo v večje skupine; letala so se grupirala za ponoven napad / večina mladih pisateljev se je grupirala okrog nove revije **grupíran** -a -o: knjige naj bodo grupirane v leposlovno, mladinsko in poučno skupino ♪

Midve raje uporabljava pojem kupčkanje, saj zveni manj strokovno in nama je bližje. Kupčkanje dojemava kot druženje vrstnikov v manjših skupinah, kjer veljajo posebna pravila, zahteve in zato je težje vstopanje novih članov. Zgodi se, da se počuti tisti, ki ni sprejet kot žrtev ali pa reagira z jezo in postane nasilen. Kupčkanje v taki obliki na nek način onemogoča zdravo in nenasilno komunikacijo in druženje vrstnikov v šolskem prostoru.

Namen najine raziskovalne naloge je ugotoviti, ali se vrstniki sploh zavedamo kupčkanja, ga prepoznavamo v razredu, ali spol in starost vplivata na to, v kakšni meri se kupčkamo in ali lahko kupčkanje vodi v spore.

Opažava, da so v mladostništvu medsebojni odnosi pogosto zelo burni. Kot najpogostejši pojav zaznavava ravno kupčkanje. Je del vsakdana vsakega mladostnika. Vendar imava občutek, da je v našem razredu ta pojav še posebej na pohodu. Zato sva tudi prišli na idejo, da bi se ukvarjali ravno s to tematiko, si razširili poznavanje in aktivno pristopili k nastalemu problemu.

V teoretičnem delu bova opisali, kaj je kupčkanje, zakaj se kupčkamo in kakšne so posledice kupčkanja. V raziskovalnem delu bova opravili raziskavo, s pomočjo katere bova potrdili ali ovrgli zastavljene hipoteze:

- Učenci naše šole prepoznajo kupčkanje v razredu.
- Učenke se pogosteje kupčkajo kot učenci.
- Kupčkanje vodi v spore.
- Starost učencev ne vpliva na prisotnost kupčkanja.

Raziskavo bova izvedli med učenci 6., 7., 8. in 9. razreda naše šole. Dobljene podatke bova predstavili v tabelah in grafih, na koncu pa bova glede na te informacije napravili »načrt pomoči«.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Vrstniški odnosi

Različni razvojni psihologi so ali so želeli proučevati vrstniške skupine, vendar so ugotovili, da imajo vrstniške skupine nekatere značilnosti, ki otežujejo njihovo raziskovanje:

- vrstniške skupine tvori več kot en interakcijski partner,
- ti partnerji otrokom največkrat niso dodeljeni, pač pa si jih izberejo sami,
- vrstniške skupine se hkrati z razvojem posameznega otroka, ki nas zanima, spreminjajo glede na sestavo in značilnosti. (Košir, 2013)

Avtorji, ki so se ukvarjali z odnosi med vrstniki, so bili skozi zgodovino deljenih mnenj, danes pa se strinjajo v dveh točkah:

- vpliv vrstnikov je lahko tako pozitiven kot negativen,
- otroci in mladostniki vplivajo na svoje vrstnike in so hkrati pod njihovim vplivom. (Košir, 2013)

Koširjeva (Košir, 2013 po Berndt in Keefe, 1996) navaja štiri motive, ki omogočajo vplivanje s strani prijateljev:

- potreba po odobravanju s strani drugih, potreba po tem, da bi na druge naredili dober vtis (učenci si želijo, da bi jih imeli prijatelji radi, zato jim želijo ugajati),
- učenci si želijo, da bi razmišljali in se vedli kot njihovi prijatelji (učenci običajno izbirajo prijatelje, ki imajo značilnosti, ki jih občudujejo),
- želja po zvišanju lastne pomembnosti, ko tekmujejo s prijatelji (učni uspehi, športni uspehi),
- potreba po imeti prav (podobna stališča in vedenje prijateljev delujejo na zadovoljevanje te potrebe).

2.2 Proučevanje vrstniških odnosov

Vrstniške odnose je mogoče proučevati na nivoju skupinskih interakcij med vrstniki in na nivoju diadnih odnosov znotraj skupine. Obstajajo tri glavne raziskovalne tradicije, iz katerih je mogoče izpeljati tri najpogosteje uporabljene mere vrstniških odnosov:

- stopnja socialne sprejetosti posameznega učenca – njegov socialni položaj v razredu,
- število in kvaliteta njegovih prijateljskih odnosov,
- socialna omrežja, v katera se povezujejo vrstniki. (Košir, 2013)

V šolskem prostoru je moč zaznati različna neskladja:

- učenci, s katerimi sošolci radi sodelujejo pri pouku, niso nujno (najbolj) zaželeni družabniki pri drugih igrah, aktivnostih,
- učitelji prepoznajo učence, ki so v razredu običajno najbolj opazni, kot najbolj priljubljene v razredu, vendar niso nujno kot takšni prepoznani s strani vseh učencev, določen delež sošolcev jih ne mara,
- učitelji včasih ne razločujejo med učenci, ki so v razredu prezrti, in tistimi, ki so zavrženi s strani sošolcev,
- učitelji imajo omejen vpogled v skrajne oblike – medvrstniško nasilje, saj se le-to dogaja, kadar učitelj ni prisoten. (Košir, 2013)

V nadaljevanju se bova osredotočili na »kupčkanje«, in s pomočjo literature iskali odgovore na vprašanja, ki so se nama porajala pri raziskovalnem načrtu.

2.3 Iskanje odgovorov na pojavljajoča se vprašanja

- *Kaj je kupčkanje?*

Kupčkanje je sopomenka za grupiranje, ki pomeni druženje prijateljev po skupinah, zaradi skupnih interesov ali odpornosti do drugih ljudi. Vsak vidi kupčkanje drugače, nekateri v dobrem, nekateri v slabem pomenu, medtem ko otroci in mladostniki mislijo, da je to del njihovega vsakdana in del narave. (Košir, 2013)

Kupčkanje je povezano z medvrstniškim nasiljem, saj so vsi medsebojni odnosi med seboj povezani. Večina ljudi, ki se kupčka/grupira, je doživela že več vrst nasilja, saj želi braniti druge iz svoje skupine. Ali pa jih lastna skupina zavrača in je ta skupina izvajala nasilje nad njimi. Pogosto tudi pride do nasilja v skupini, saj se lahko zanetijo manjši spori med člani skupine. Običajno gre pri mladostnikih predvsem za neresne in nenevarne spore, medtem ko je pri starejših takšen spor lahko usoden za enega ali vse člane skupine. Pogosto pa tudi pri mladostnikih, da se prepir reši, morajo posredovati učitelji ali drugi delavci šole. (Pečjak, 2014)

- *Kakšne so posledice prepiranja po skupinah?*

Če se dekleta skregajo, pride do opravljanja, hudih zamer in manipuliranja. Pri fantih pa je pogostejša rešitev fizično nasilje. Oba spola se zatečeta k različnim vrstam nasilja nad vrstniki, s katerimi so se sprli. Vedno je ena ali več tarč nasilja, ne glede na spol. Včasih se zgodi, da se fantje zatečejo k vedenju podobnemu kot dekleta, in obratno. Prepiri se najpogosteje zanetijo zaradi širjenja tako resničnih kot neresničnih govoric ali opravljanja. (Pečjak, 2014)

- *Kateri spol se pogosteje kupčka?*

Na podlagi ugotovitev iz prejšnjega odstavka sva sklepali, da se dekleta pogosteje/bolj kupčkajo kot fantje. Habbe navaja razlog, da se fantje raje družijo v istih skupinah in jih ne razdirajo, saj se v njih počutijo bolj varno oz. mislijo, da je bolje ohraniti iste prijatelje. Medtem dekleta pogosteje »menjujejo prijatelje«, saj pride do zamenjave interesov in različnih mnenj o določenih stvareh. Kupčkanje pri dekletih ima blažje posledice kot kupčkanje pri fantih, saj je odvisno od spola, obdobja, v katerem smo, in situacije. (Habbe, 2000)

- *Kaj naredi učitelj, ko se zaneti prepir med dvema osebama/skupinama?*

Pečjak navaja, da učitelji zahtevajo pojasnilo in razlog za prepir. Poslušajo vsako skupino/osebo posebej in potem sledi razsodba, ki je lahko tudi nepravilna, če učitelj ne ve, kako je potekal prepir. Marsikateri učitelji ne jemljejo preprirov kot problem, ki bi ga morali reševati, ali se sploh ne vmešajo, češ da to ni njihov učenec. Nekateri učitelji pa posredujejo, saj se jim zdi, da je treba takšne težave rešiti takoj in ne čakati, da iz njih zraste velik problem, ki ga mora potem reševati več učiteljev. Najbolje je, da se vsi problemi takoj rešijo. So pa tudi primeri, ko se ljudje prepirajo oz. vedno ponavljajo prepire, za isto stvar se lahko skregajo večkrat. Takrat je najbolje, da v prepir poseže tretja oseba. V šolskem prostoru je to lahko učitelj, socialni delavec, psiholog, ravnatelj. (Pečjak, 2014)

- *Kako se počutijo učenci, ki se morajo odločiti med dvema skupinama?*

Učenci začutijo pritisk in nelagodje, mnogi ne želijo več v šolo. Vedo, da se bo od njih pričakovala odločitev. Izbira je lahko težka, saj ima lahko ta učenec v obeh skupinah prijatelje in ne želi prizadeti nikogar. Zaradi takšnega dogajanja bi morali posredovati učitelji, saj se lahko učenec čisto zlomi pod pritiski prijateljev. Klub nasvetom, da bi se pobotali ali prosili učitelja za pomoč, se raje še naprej prepirajo. (Papalia et al., 2003)

V obdobju pubertete so konflikti normalni in kmalu se bo vse pomirilo ter bodo spet prijatelji. Če pa pride do hujših sporov ali preteпов, mora oseba to takoj sporočiti odrasli osebi ali učitelju. (Papalia et al., 2003)

- *Ali mladostniki težje govorijo z učitelji o težavah v razredu, ker jim ne zaupajo dovolj?*

Prgić navaja, da to drži le delno, saj je odvisno od učenca. Nekateri učenci učiteljem popolnoma zaupajo in jim ob prvi priložnosti povedo, kaj je narobe v razredu, medtem ko drugi raje povedo, ko so težave že prevelike in jih je težje ustaviti kot pa ob nastanku. Marsikateri učenci imajo s tem težavo, saj učiteljem ne zaupajo dovolj oz. mislijo, da bo učitelj izdal, kdo mu je povedal, kaj se dogaja v razredu. V primeru, da je učitelj že izdal zaupanje učenca v preteklosti, mu bo ta učenec stežka še kdaj zaupal svoje težave ali težave drugih. (Prgić, 2010)

- *Kakšne so posledice kupčkanja?*

Avtorja Peklaj in Pečjak kot posledico vrstniškega druženja navajata medvrstniško nasilje. Poznamo več vrst:

- verbalno, na žrtev se spravimo z besednimi žaljivkami,
- fizično, na žrtev se spravimo z močjo ali silo in
- psihično, nadzor osebe in ukazovanje.

Najpogosteje za reševanje težav uporabljajo fizično nasilje, saj mislijo, da bodo z močjo dosegli vse. Žrtve so zelo pogosto šibkejši vrstniki. (Peklaj, Pečjak, 2015)

Če bi mislili, da je moč vse na svetu, to seveda ni res, saj so pomembne tudi druge vrline človeka. Človek, ki si je pridobil strahospoštovanje, le-to stežka »zbriše« in si pridobi nazaj le spoštovanje. Čeprav se je njegov odnos do ljudi spremenil, se ne more znebiti »nalepke«. (Habbe, 2000)

- *Kaj je medvrstniško nasilje?*

Medvrstniško nasilje je značilnejše za fante, ki uporabljajo fizično nasilje. Fantje se na nasilje odzovejo z jezo. Dekleta pa pogosteje uporabljajo verbalno ali psihično nasilje. Dekleta se na nasilje odzovejo z žalostjo, zaprtostjo vase, občutkom krivde. Peklaj in Pečjak opozarjata na različne vloge v medvrstniškem nasilju:

- storilec/nasilnež,
- posnemovalec (je lahko tudi vršilec medvrstniškega nasilja),
- podpornik (je udeležen pri medvrstniškem nasilju),
- pasivni podpornik (zdi se mu, da mu je medvrstniško nasilje všeč, vendar se ga ne udeleži aktivno),
- nevpleten opazovalec,

- pasivni branilec (medvrstniško nasilje mu ni všeč, vendar ne kaže odkritega nasprotovanja),
- branilec (medvrstniško nasilje mu ni všeč in poskusi žrtvi pomagati),
- žrtev. (Peklaj, Pečjak, 2015, str. 235)

- *Zakaj se žrtev ne upre?*

Žrtev se ne upre, ker je lahko nasilnež močnejši ali jih je več. Žrtev se sprijazni z nasiljem in pusti, da nasilnež še naprej izvaja nasilje nad njo, zaradi možnih posledic si ne upa spregovoriti. Habbe navaja, da so različne domače in tuje raziskave pokazale dokaj tipično sliko nasilnežev in žrtve. Žrtve so običajno otroci, ki so občutljivi, sramežljivi, previdni in vase zaprti. Kadar jih kdo napade, se branijo z jokom ali umikom. O sebi nimajo dobrega mnenja, saj menijo, da so neuspešni, neumni in neprivlačni. V šoli so običajno osamljeni, pogosto nimajo niti enega dobrega prijatelja in že s svojim vedenjem sporočajo, da se v primeru napada ne bodo branili. (Habbe, 2000, str. 45)

- *Zakaj nasilneži ne nehajo oz. sploh napadajo?*

Mislijo, da so nekaj več, ker imajo moč. Želijo sebe prikazati kot najmočnejše in žrtve kot šibke. Marsikateri nasilnež je dober v znanju ali petju, vendar misli, da je to ponižujoče, in se zateče k moči, saj misli, da ga bodo tako bolj resno jemali. Mora si ustvariti strahospoštovanje, da je sploh opazen ali cenjen v šoli, vendar se moti, saj nihče ne potrebuje strahospoštovanja, potrebuje le zaupanje vase. Prej ko se naučimo, da nam nasilje nič ne pomaga in da je brez smisla, bolje bo za nas in za vse ljudi. (Peklaj, Pečjak, 2015)

3 RAZISKOVALNI DEL

3.1 Metodologija

3.1.1 Raziskovalne hipoteze

V raziskovalnem delu naloge bova preverjali naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Učenci naše šole prepoznajo kupčkanje v razredu.

Hipoteza 2: Učenke se pogosteje kupčkajo kot učenci.

Hipoteza 3: Kupčkanje vodi v spore.

Hipoteza 4: Starost učencev ne vpliva na prisotnost kupčkanja.

3.1.2 Raziskovalna metoda

Raziskovali sva s pomočjo anketnega vprašalnika, ki sva ga sestavili na osnovi zastavljenih hipotez. Anketni vprašalnik sva objavili na spletu in poskrbeli, da so ga organizirano reševali učenci od 6. do 9. razreda Osnovne šole Gustava Šiliha Laporje.

3.1.3 Raziskovalni vzorec

Tabela 1: Število (f) in odstotki (f %) učencev glede na razred

	f	f %
6. razred	23	32 %
7. razred	17	23 %
8. razred	15	21 %
9. razred	18	25 %
Skupaj	73	100 %

Iz tabele je razvidno, da je v raziskavi sodelovalo 73 učencev naše šole (na šoli je skupaj 166 učencev). V raziskavi predstavljajo največji delež učenci iz 6. razreda (32 %), najmanjši delež pa učenci 8. razreda, ki je tudi sicer najmanjši razred med vključenimi v raziskavo. Iz 9. razreda je anketo reševalo 18 učencev, 17 učencev je bilo iz 7. razreda.

Tabela 2: Število (f) in odstotki (f %) učencev glede na spol

	f	f %
Moški	32	44 %
Ženski	41	56 %
Skupaj	73	100 %

Iz tabele je razvidno, da je spletno anketo rešilo 41 učenk, kar predstavlja 56 % celote, in 32 učencev, kar predstavlja 44 % vseh anketiranih. Tudi sicer je v razredih, ki sva jih zajeli v raziskavo, skupno več učenk kot učencev.

3.2 Rezultati

3.2.1 Preverjanje hipoteze 1: Učenci naše šole prepoznajo kupčkanje v razredu.

Tabela 3: Število (f) in odstotki (f %) učencev glede na poznavanje pojma kupčkanje

	f	f %
Glaviranje.	9	12 %
Kopiranje.	12	16 %
Grupiranje.	49	65 %
Grafiranje.	5	7 %
Skupaj	75	100 %

Iz odgovora na prvo vprašanje »Kateri je drugi izraz za kupčkanje?« sva izvedeli, da je ta pojem prepoznan na naši šoli, saj je 65 % učencev razmišljalo v pravi smeri. Vprašanje sva postavili zgolj zato, da potipava, ali je pojem razumljiv, ali mlade usmeri v pravi smeri. Lahko bi rekli, da sva opravili eksperiment, tokrat z besedo. Namerno sva besedi »grupiranje« ob bok postavili besede s povsem drugačnim pomenom.

Tabela 4: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na poznavanje pojma kupčkanje

	6. razred		7. razred		8. razred		9. razred		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Glaviranje.	3	4 %	3	4 %	1	1 %	2	3 %	9	12 %
Kopiranje.	2	3 %	3	4 %	4	5 %	2	3 %	11	15 %
Grupiranje.	16	22 %	9	12 %	9	12 %	14	19 %	48	66 %
Grafiranje.	2	3 %	2	3 %	1	1 %	0	0 %	5	7 %
Skupaj	23	32 %	17	23 %	15	21 %	18	25 %	73	100 %

Iz tabele je razvidno, da je največ učencev 6. razreda pravilno sklepalo oziroma poznalo povezavo med kupčkanjem in grupiranjem, sledi 9. razred.

Tabela 5: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Ali misliš, da si se že srečal/-a s kupčkanjem?

	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Da.	16	22 %	28	38 %	44	60 %
Ne.	6	8 %	3	4 %	9	12 %
Ne vem.	10	14 %	10	14 %	20	27 %
Skupaj	32	44 %	41	56 %	73	100 %

Iz tabele 5 razberemo, da bistveno več učenk (38 %) meni, da so se že srečale s kupčkanjem, kot učencev. V rubriki »ne« se situacija obrne, tukaj je več učencev mnenja, da se s kupčkanjem še niso srečali. V rubriki »ne vem« je mnenje deljeno.

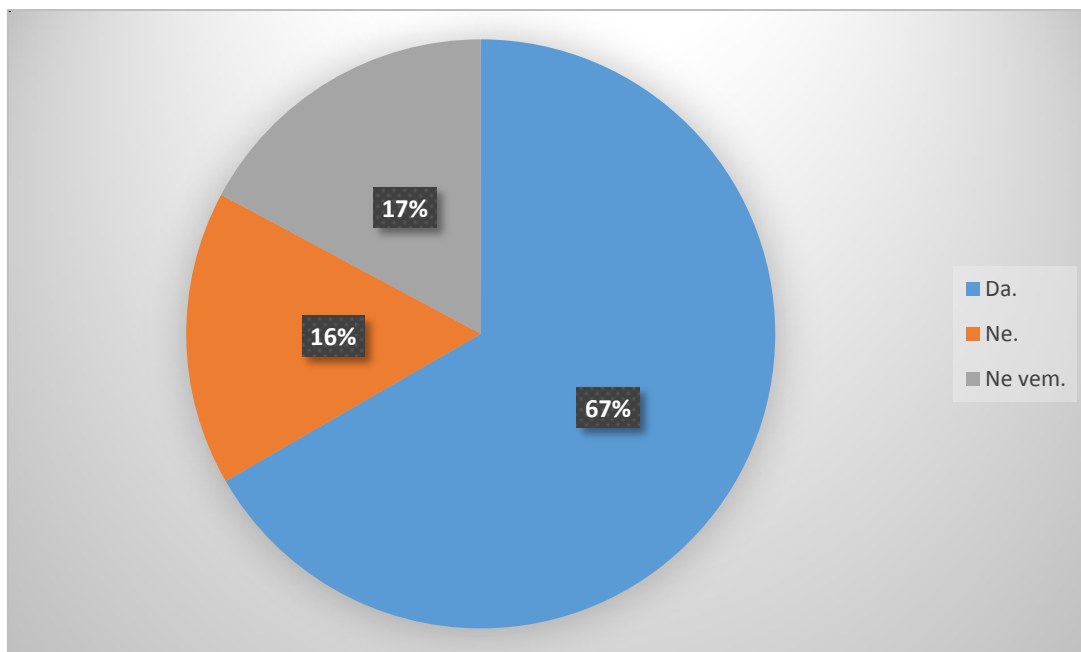
Tabela 6: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Ali misliš, da si se že srečal/-a s kupčkanjem?

	6. razred		7. razred		8. razred		9. razred		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Da.	11	15 %	12	16 %	11	15 %	10	14 %	44	60 %
Ne.	3	4 %	2	3 %	2	3 %	2	3 %	9	12 %
Ne vem.	9	12 %	3	4 %	2	3 %	6	8 %	20	27 %
Skupaj	23	32 %	17	23 %	15	21 %	18	25 %	73	100 %

Iz zgornje tabele je razvidno, da se je največ učencev opredelilo za odgovor, da se je s kupčkanjem že srečalo. Zanimivo je, da najbolj izstopa 7. razred, ki pa je pri prvem vprašanju pokazal drugačno sliko. Tam se je najmanj učencev opredelilo za pravilno sopomenko pojma kupčkanje, pri tem vprašanju pa jih največ meni, da se je s tem »pojavom« že srečalo. V tabeli izstopa podatek, da največ šestošolcev ne ve, ali se je s kupčkanjem že srečalo.

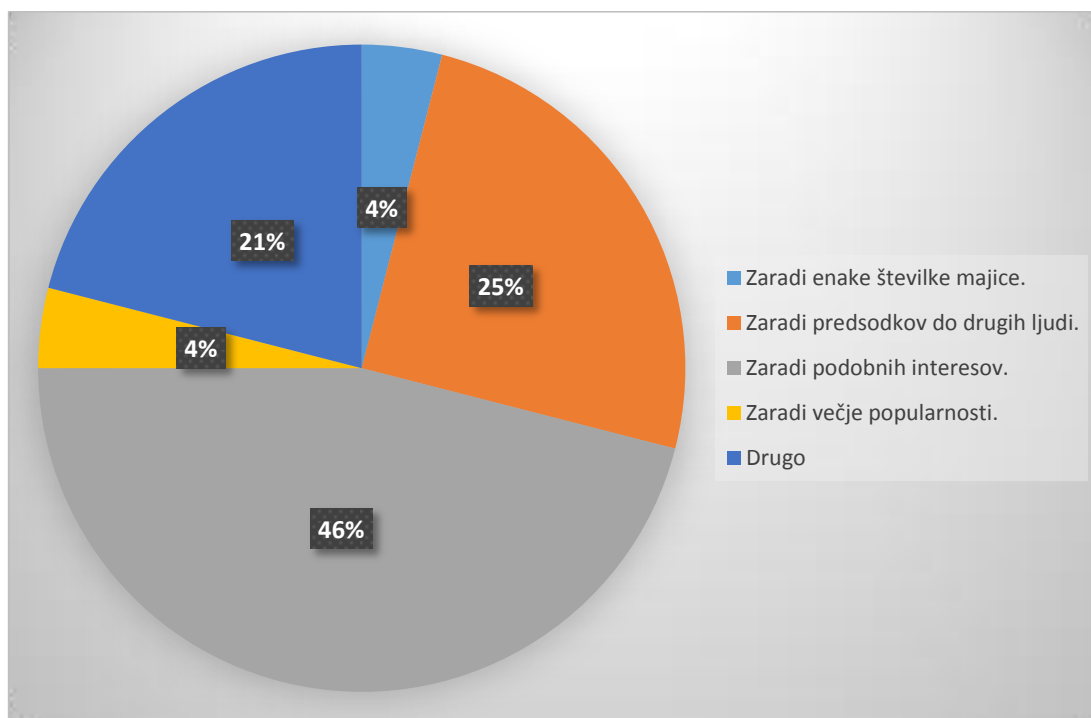
Ko so učenci odgovorili na drugo vprašanje spletnega anketnega vprašalnika, se je pojavila definicija besede kupčkanje iz slovarja. Definicijo sva vstavili kot varovalko za tiste učence, ki še niso poznali pojma kupčkanje oziroma zanj niso slišali pred tem:

Kupčkanje ali grupiranje je druženje vrstnikov po skupinah, ki so lahko večje ali manjše. Vrstniki se združujejo/kupčkajo iz različnih razlogov.

Graf 1: Ali se v vašem razredu kupčkate?

Iz grafa je razvidno, da se večina učencev naše šole kupčka (67 %) in se tega tudi zaveda. Nekaj učencev (16 %) je odgovorilo, da se ne kupčkajo, a je odstotek manjši od tistih učencev, ki so se opredelili za odgovor »ne vem«. To vprašanje je zelo podobno prejšnjemu vprašanju. Tako sva prišli do ponovnega posnetka stanja. Rezultati se po objavi definicije razlikujejo. Bistveno manj je tistih učencev, ki ne vedo, ali so se s kupčkanjem še niso srečali (17 %).

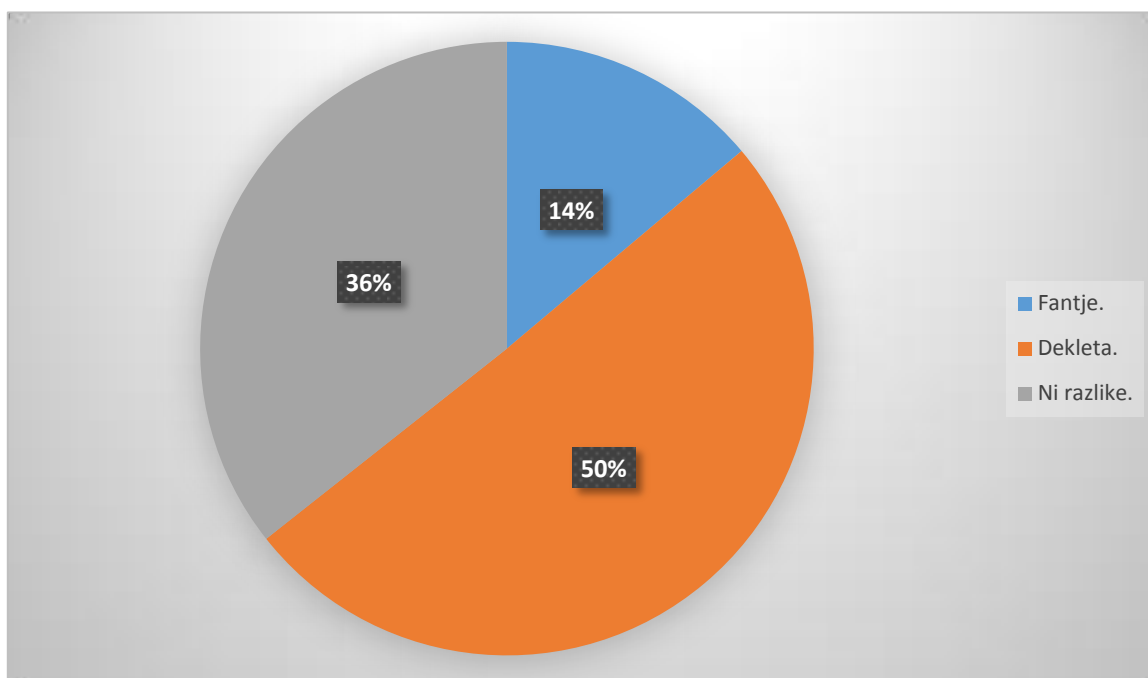

Graf 2: Zakaj se po tvojem mnenju v razredu kupčkate?

Iz grafa 2 lahko razberemo, da se večina učencev naše šole kupčka zaradi podobnih interesov. Rezultati tega vprašanja se povsem ujemajo s teoretičnimi izhodišči avtorice Koširjeve, ki sva jih navedli v teoretičnem delu raziskovalne naloge. 25 % anketiranih priznava, da se kupčkajo/grupirajo zaradi predsodkov do drugih oseb. 21 % anketiranih pa je navedlo svoje razloge za kupčkanje:

- zaradi prijateljev,
- zaradi sošolcev,
- zaradi oddaje, ki jo gledamo,
- da se ni treba ves čas pogovarjati o domači nalogi in šoli,
- ker se eni bolj razumemo kot drugi,
- ne vem.

3.2.2 Preverjanje hipoteze 2: Učenke se pogosteje kupčkajo kot učenci.

Graf 3: Kdo se v vašem razredu pogosteje kupčka?

Iz grafa je razvidno, da se po mnenju učencev najpogosteje kupčkajo dekleta (50 %), 36 % anketiranih meni, da ni razlike med kupčkanjem med dekleti in fanti, oboji se kupčkajo enako, nihče ne izstopa, 14 % anketiranih učencev pa meni, da se pogosteje kupčkajo fantje.

Presenetil naju je podatek, da kar 36 % anketiranih meni, da med spoloma ni razlike. Sami sva namreč pričakovali, da bi glede na trenutno stanje na naši šoli lahko bilo prepričanje, da se pogosteje kupčkajo dekleta, bistveno večje.

3.2.3 Preverjanje hipoteze 3: *Kupčkanje vodi v spore.*

Tabela 7: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Ali prihaja kdaj do prepirov/sporov v vašem razredu?

	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Da.	15	21 %	21	29 %	36	49 %
Ne.	2	3 %	3	4 %	5	7 %
Včasih.	15	21 %	17	23 %	32	44 %
Skupaj	32	44 %	41	56 %	73	100 %

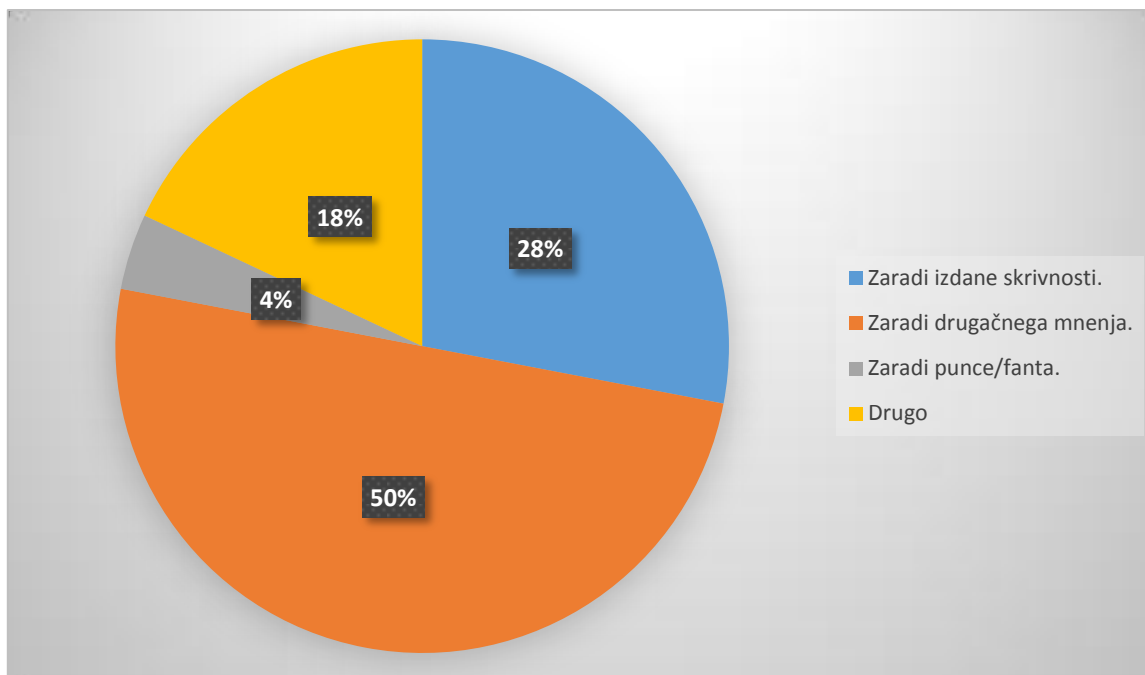
Iz tabele lahko razberemo, da se učenci naše šole (pogosto) prepirajo, kar pomeni, da kupčkanje vodi v spore. Ugotovitev se navezuje na teoretično izhodišče po avtorici Pečjakovi.

Od vseh anketiranih učencev je samo 5 takšnih, ki trdijo, da nikoli ne prihaja do prepirov oziroma sporov. 32 učencev pa meni, da do prepirov/sporov prihaja včasih.

Tabela 8: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Ali prihaja kdaj do prepirov/sporov v vašem razredu?

	6. razred		7. razred		8. razred		9. razred		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Da.	10	14 %	14	19 %	7	10 %	5	7 %	36	49 %
Ne.	0	0 %	0	0 %	2	3 %	3	4 %	5	7 %
Včasih.	13	18 %	3	4 %	6	8 %	10	14 %	32	44 %
Skupaj	23	32 %	17	23 %	15	21 %	18	25 %	73	100 %

Iz tabele 8 lahko razberemo, da se učenci 6. in 7. razreda veliko bolj prepirajo med seboj oziroma prihajajo v spore kot učenci 8. in 9. razred. Torej so za visok odstotek tistih, ki menijo, da do sporov prihaja, zaslužni učenci 6. in 7. razreda, med katerimi pa ni niti enega učenca, ki bi trdil, da do prepirov/sporov ne prihaja.

Graf 4: Zakaj najpogosteje prihaja do prepirov/sporov?

Iz grafa lahko razbereva, da se večina učencev naša šole prepira zaradi drugačnega mnenja, prav tako je velik odstotek tistih, ki se skregajo zato, ker je nekdo izdal njihovo skrivnost. Tokrat sva pod možne odgovore dodali tudi možnost, da učenci sami napišejo razlog in tja so napisali:

- zaradi izzivanja in tepenja,
- zaradi neprijatelja,
- zaradi zabave,
- zaradi igre,
- zaradi draženja,
- zaradi žaljivk in predsodkov.

Na vprašanje so odgovarjali le tisti učenci, ki so pri prejšnjem vprašanju odgovorili z »da« ali »včasih«.

Tabela 9: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Kdo se močnejše spre?

	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Fantje.	10	15 %	13	19 %	23	34 %
Dekleta.	14	21 %	13	19 %	27	40 %
Ni razlike.	6	9 %	12	18 %	18	26 %
Skupaj	30	44 %	38	56 %	68	100 %

Tabela 9 prikazuje, da učenci menijo, da imajo učenke močnejše sprejo. Učenke pa ne zaznavajo razlik med spoloma oziroma so pri tem vprašanju deljenega mnenja. Če gledava rezultate vseh anketiranih, ti skupno menijo, da imajo močnejše sprejo vseeno dekleta, nato po rezultatih sledijo fantje, vseeno pa ni zanemarljiv odstotek tistih, ki menijo, da med spoloma ni razlike.

Tabela 10: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Kdo se močneje spre?

	6. razred		7. razred		8. razred		9. razred		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Fantje.	15	22 %	6	9 %	0	0 %	2	3 %	23	34 %
Dekleta.	3	4 %	9	13 %	8	12 %	7	10 %	27	40 %
Ni razlike.	5	7 %	2	3 %	5	7 %	6	9 %	18	26 %
Skupaj	23	34 %	17	25 %	13	19 %	15	22 %	68	100 %

Iz zgornje tabele lahko razberemo, da šestošolci menijo, da se v njihovem razredu močneje sprejo fantje, medtem ko bi naj v 7., 8. in 9. razredu huje sprejo dekleta. V 9. razredu je visok odstotek učencev mnenja, da med spoloma ni razlike, sledi 8. razred.

Tabela 11: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Kaj po tvojem mnenju največkrat naredijo dekleta, ko/če se skregajo?

	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Opravljajo in manipulirajo.	6	9 %	13	19 %	19	28 %
Se začnejo pretepati.	2	3 %	3	4 %	5	7 %
Naredijo načrt, kako drugo osebo osramotiti.	6	9 %	6	9 %	12	18 %
Osebo žalijo, dokler se ne zlomi.	10	15 %	4	6 %	14	21 %
Drugo	6	9 %	12	18 %	18	26 %
Skupaj	30	44 %	38	56 %	68	100 %

Iz tabele 11 je razvidno, da največ anketiranih meni, da dekleta najpogosteje opravljajo in manipulirajo, če se skregajo. Visok odstotek je tudi učencev, ki menijo, da dekleta osebo žalijo, dokler se ne zlomi. Anketirani so pod rubriko »drugo« navedli sledeče:

- si govorijo grde besede,
- se žalijo,
- so nekaj časa skregane,
- se pretepaajo,
- se ne pogovarjajo,
- vse od naštetega.

Tabela 12: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Kaj po tvojem mnenju največkrat naredijo fantje, ko/če se skregajo?

	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Opravljajo in manipulirajo.	1	1 %	4	6 %	5	7 %
Se začnejo pretepati.	19	28 %	25	37 %	44	65 %
Naredijo načrt, kako drugo osebo osramotiti.	0	0 %	3	4 %	3	4 %
Osebo žalijo, dokler se ne zlomi.	4	6 %	3	4 %	7	10 %
Drugo	6	9 %	3	4 %	9	13 %
Skupaj	30	44 %	38	56 %	68	100 %

Iz zgornje tabele je razvidno, da se fantje največkrat začnejo pretepati, kar menijo tako učenke kot učenci. Ponovno ugotoviva, da se dobljeni rezultati skladajo s teoretičnimi izhodišči, kjer sva navedli, da fantje pogosteje posegajo po fizičnem nasilju. V rubriki »drugo« so napisali:

- se razjezijo,
- grdo govorijo,
- si uničujejo stvari,
- se norčujejo drug iz drugega,
- se pobotajo.

3.2.4 Preverjanje hipoteze 4: Starost učencev ne vpliva na prisotnost kupčkanja.

Tabela 13: Število (f) in odstotki (f %) učencev po spolu glede na odgovore na vprašanje Ali se družiš z vsemi sošolci/sošolkami?

	Moški		Ženski		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %
Družim se z vsemi sošolci/sošolkami.	17	23 %	18	25 %	35	48 %
Odvisno od situacije - enkrat se družim z enimi, drugič z drugimi.	7	10 %	10	14 %	17	23 %
Družim se le z nekaterimi sošolci/sošolkami.	4	5 %	12	16 %	16	22 %
Z nikomer se ne družim.	0	0 %	1	1 %	1	1 %
Drugo	4	5 %	0	0 %	4	5 %
Skupaj	32	44 %	41	56 %	73	100 %

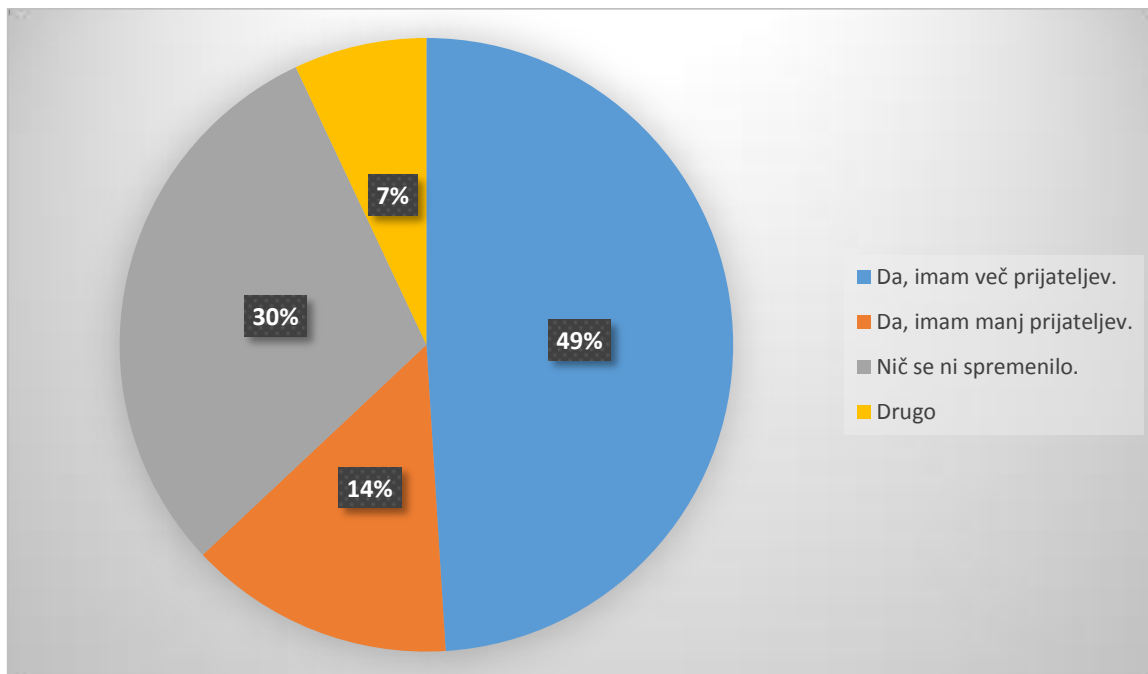
Tabela 13 prikazuje, da se največji delež tistih učenk in učencev, ki trdijo, da se družijo z vsemi sošolci/sošolkami. Sledijo tisti, ki priznavajo, da se družijo glede na situacijo – enkrat z enimi, drugič z drugimi. 16 anketiranih pravi, da se družijo le z nekaterimi sošolci/sošolkami. Ena učenka trdi, da se ne družijo z nikomer, kar je zelo zaskrbljujoč podatek. Pod »drugo« so zapisali, da se družijo skoraj z vsemi.

Tabela 14: Število (f) in odstotki (f %) učencev po razredih glede na odgovore na vprašanje Ali se družiš z vsemi sošolci/sošolkami?

	6. razred		7. razred		8. razred		9. razred		Skupaj	
	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %	f	f %
Družim se z vsemi sošolci/sošolkami.	8	11 %	3	4 %	10	14 %	14	19 %	35	48 %
Odvisno od situacije - enkrat se družim z enimi, drugič z drugimi.	6	8 %	4	5 %	5	7 %	2	3 %	17	23 %
Družim se le z nekaterimi sošolci/sošolkami.	7	10 %	8	11 %	0	0 %	1	1 %	16	22 %
Z nikomer se ne družim.	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	1 %	1	1 %
Drugo.	2	3 %	2	3 %	0	0 %	0	0 %	4	5 %
Skupaj	23	32 %	17	23 %	15	21 %	18	25 %	73	100 %

Ker naju je zanimalo, kako se družijo po razredih, sva dodali tabelo 14, iz katere je razvidno, da so najbolj enotni v 9. razredu, kjer se jih večina družijo z vsemi. Je pa ravno v tem razredu učenka, ki se ne družijo z nikomer. Tako sva prišli do pomembnega podatka. V 7. razredu se je izkazalo, da je največ

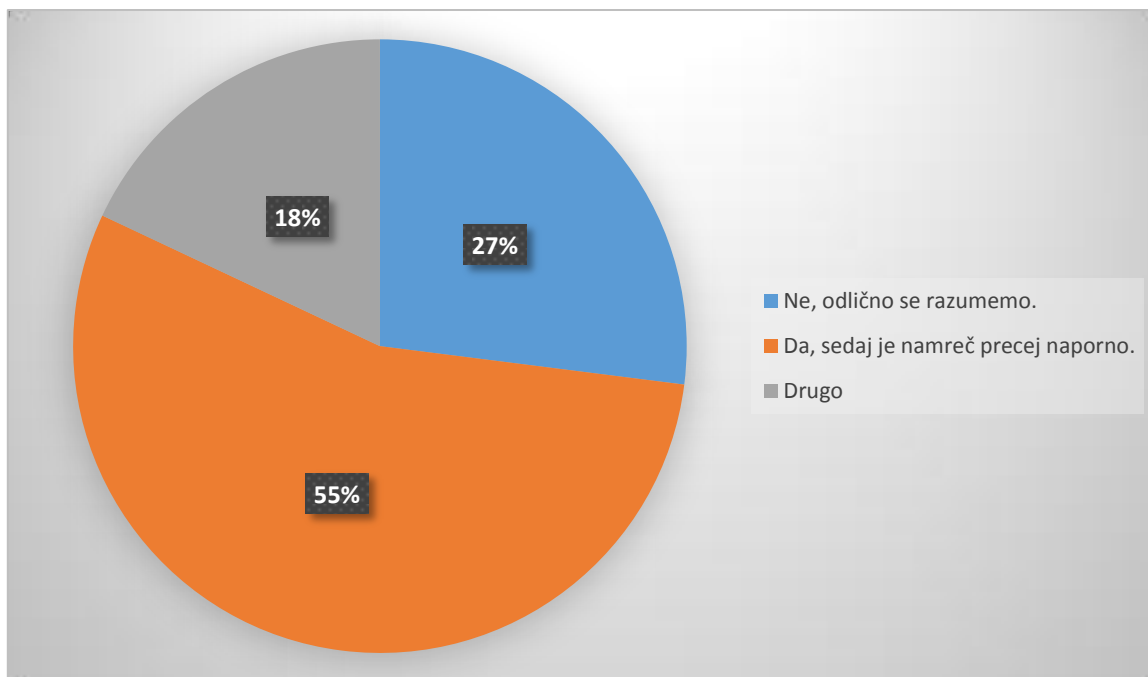
tistih učencev, ki se družijo le z nekaterimi sošolci/sošolkami. Tudi v 6. razredu niso enotni. V 8. razredu se dve tretjini učencev družita z vsemi, ena tretjina pa se prilagaja glede na situacijo.

Graf 5: Ali se je krog tvojih prijateljev med sošolci v zadnjem letu spremenil?

Iz grafa 5 lahko razberemo, da ima 49 % anketiranih v zadnjem letu več prijateljev. 30 % učencev trdi, da se ni nič spremenilo, 14 % pravi, da imajo manj prijateljev in 7 % navaja spremembe, ki so se jim zgodile (imam enega prijatelja več, imam druge prijatelje, ne vem).

Ko sva pregledali še dobljene rezultate po razredih, sva ugotovili, da je največ šestošolcev mnenja, da se ni nič spremenilo, v 7. razredu je najbolj zastopano »da, imam več prijateljev«, podobno pa je tudi v 8. in 9. razredu. Vendar ne smemo spregledati posameznikov, ki so v anonimni anketi izrazili, da imajo manj prijateljev.

Graf 6: Meniš, da bi lahko bili odnosi v vašem razredu boljši?

Iz grafa 6 razbereva, da 55 % učencev meni, da bi lahko bili odnosi v njihovem razredu boljši, saj je zdaj precej naporno. Četrtnina učencev meni, da odnosi v njihovem razredu ne bi mogli biti boljši, saj se odlično razumejo. Pod rubriko »drugo« (18 %) pa so učenci zapisali:

- odnosi bi lahko bili boljši, vendar ni naporno,
- lahko bi se manj kregali,
- odlično se razumemo,
- morda/mogoče,
- ne, ker so manjši spori normalni,
- ne, nikoli,
- odlično se razumemo.

Učenci so pri zadnjem vprašanju Napiši svoj predlog, kako bi lahko izboljšali odnose v razredu navedli sledeče predloge:

- da se ne bi prepirali,
- da si med seboj ne bi lagali,
- da bi se več družili,
- bi se pobotali,
- da se ne bi opravljali, da se nekateri ne bi važili in da bi bili enakovredni,
- da noben ne bi opravljal drugih, ker ima vsak kakšno napako,
- da se ne bi izzivali in pretepali,
- bi si pomagali, si zaupali skrivnosti in jih ne bi izdajali,
- sprejemali bi drugačna mnenja,
- da bi se lahko lepše obnašali in govorili manj grdih besed,
- vsi bi se poslušali in ne bi imeli predsodkov do drugih,
- da bi več sodelovali v skupinah,

- da se ne bi norčevali,
- včasih je najbolje pustiti stvari, da se same uredijo,
- da bi se odkrito pogovorili z učiteljem,
- prosil bi sošolce, naj se nehajo kregati in naj se imajo radi, saj bodo kmalu skupaj že devet let,
- da bi bili vsi med sabo prijazni.

Iz zapisanih predlogov sva razbrali, da si želijo učenci izboljšati odnose v razredu na različne načine. Nama osebno se je zdel najboljši predlog, da se ne bi opravljali, da se nekateri ne bi 'važili' in da bi bili enakovredni, saj je postavljanje zelo razširjeno med mladostniki in si marsikdo želi, da se preneha.

Vsi predlogi so dobri, razmišljali pa sva tudi o tem, kaj bi nam pomagalo, da bi bili pri tem uspešni, da bi tako stanje dosegli. Vsi želimo izboljšati stanje, vendar včasih ne najdemo načina, kako bi to uresničili.

4 RAZPRAVA

Prvo hipotezo, *učenci naše šole prepoznajajo kupčkanje v razredu*, sva delno potrdili. Po analizi anketnega vprašalnika sva ugotovili, da sta odstotka med tistimi, ki poznajo, in tistimi, ki ne vedo, kaj pomeni pojem kupčkanje, zelo blizu. Izkazalo se je, da so glede pomena pojma najbolje sklepali šestošolci, med katerimi pa je po drugi strani največ tistih, ki se pri vprašanju, ali so se že srečali s kupčkanjem, niso znali opredeliti. Če gledava analizo po razredih, je ravno največ sedmošolcev trdilo, da so se že srečali s kupčkanjem. Morda je to povezano z dejstvom, da sva tudi midve sedmošolki in so morda že prej zasledili, kaj raziskujeva.

Po dveh uvodnih vprašanjih anketnega vprašalnika sva nato kot varovalo objavili definicijo pojma kupčkanje, kar se je izkazalo kot pozitivno. Učenci, ki so bili do takrat v dvomu, o čem jih pravzaprav sprašujeva, so se po prebrani definiciji lažje opredelili. Bistveno manj je bilo tistih učencev, ki niso vedeli, ali so se s kupčkanjem že srečali. Učenci, ki so se srečevali s kupčkanjem ali se še vedno srečujejo, so navedli, da le-to počnejo zaradi podobnih interesov (46 %), visok delež (25 %) pa je tudi tistih učencev, ki se kupčkajo zaradi predsodkov do drugih oseb.

Drugo hipotezo, *učenke se pogosteje kupčkajo kot učenci*, sva potrdili. Anketirani so se namreč pri vprašanju, kdo se pogosteje kupčka, v večjem odstotku (50 %) opredelili za dekleta. 14 % anketiranih je menilo, da se pogosteje kupčkajo fantje, 36 % pa je bilo mnenja, da med spoloma ni razlike. Ravno ta podatek naju je najbolj presenetil. Izhajali sva namreč iz lastnega zaznavanja situacije na šoli. Glede na trenutno stanje sva prepričani, da se punce pogosteje kupčkajo kot fantje. Vendar se naša zaznavanja, če upoštevamo analizo anketnega vprašalnika, razlikujejo.

Tudi tretjo hipotezo, *kupčkanje vodi v spore*, sva potrdili. Večina anketirancev je potrdila, da so v razredu prisotni spori. Opredelili so se do tega, da se močneje sprejo dekleta, medtem ko izvajajo fantje več fizičnega nasilja, ko pride do sporov. Ugotovili sva tudi, da se več prepirajo oziroma da pogosteje prihaja do sporov v šestem in sedmem razredu. V omenjenih razredih ni nobenega učenca, ki bi bil mnenja, da do prepиров/sporov v njihovem razredu ne prihaja. Ta podatek je zaskrbljujoč. Anketirani so mnenja, da najpogosteje prihaja do sporov zaradi drugačnega mnenja (50 %), visok odstotek anketiranih je prepričanih, da je vzrok za spor izdana skrivnost (28 %), kot razlog pa navajajo tudi izzivanje, draženje, žaljivke, predsodke in tudi zabavo.

Četrte hipoteze, *starost učencev ne vpliva na kupčkanje*, nisva potrdili. Ugotovili sva, da starost učencev vpliva na kupčkanje. V 6. in 7. razredu se učenci najpogosteje družijo le z nekaterimi učenci oziroma je odvisno od situacije – enkrat se družijo z enimi, drugič z drugimi. V 8. in 9. razredu pa se učenci najpogosteje družijo z vsemi sošolci/sošolkami. S starostjo učenci izoblikujejo bolj trdne vezi, postanejo pravi prijatelji. To opažava tudi na naši šoli, kjer se zdi, da bo našim devetošolcem ob slovesu zelo težko.

V zaključku anketnega vprašalnika sva učence povprašali, ali menijo, da bi lahko bili odnosi v njihovem razredu boljši. Kar 55 % anketiranih je bilo mnenja, da je sedaj v razredu precej naporno. Več kot polovica učencev višje stopnje se torej v razredu ne počuti najbolje. Učenci so predlagali rešitve, katerim je skupni imenovalec pogovor.

5 ZAKLJUČEK

Ko sva že mislili, da je najino raziskovanje pri koncu, sva ugotovili, da z dobljenimi rezultati ne moreva kar zaključiti tega velikega in za naju novega poglavja.

Skozi nalogo sva zaznali, da si učenci želijo, da bi izboljšali odnose v svojem razredu. Zato sva si zamislili tudi »načrt pomoči« pri izboljšanju odnosov med sošolci. Sami sva učenki 7. razreda, in kot ste lahko iz predstavljenih rezultatov ugotovili, nismo ravno v najboljšem »stanju«. Zato sva po posvetu z mentorico pristopili do razrednika in mu predstavili dobljene rezultate. Sicer je vedel, da imamo težave z razredno klimo, kot se je izrazil, ni pa še temu posvečal posebne pozornosti.

Sedaj smo se dogovorili, da nam bo priskočila na pomoč zunanja sodelavka, mobilna socialna pedagoginja, s katero bomo v sklopu razrednih ur zastavili načrt oblikovanja razredne komunikacije, odnosov in sodelovanja. V štirih srečanjih se bomo dotaknili tem, ki si jih bomo izbrali kot razred in so bile navedene v rezultatih ankete. Dejavnosti bodo potekale v obliki socialnih iger in pogovora. Meniva, da lahko taka oblika učenja vpliva na razredno klimo in odnose. Ali se bodo izboljšali odnosi in komunikacija ter ob tem zmanjšalo kupčkanje? Tega še ne moreva potrditi, bova pa skupaj s sošolci aktivno sodelovali in izkustveno doživljali dogajanja v našem razredu pri socialnih igrah in dejavnostih, ki jih bomo izvajali. Kmalu bova lahko poročali, ali opažava kakšne spremembe v razredu, ali je kupčkov več, ali pa bomo morda postali bolj enotni in bolj podobni našim devetošolcem.

Če se vrneva na naslov raziskovalne naloge Ali je kupčkanje »kul«?, ugotoviva, da je vsekakor manj »kul«, kot sva bili prepričani pred raziskovanjem te teme. Manj »kul« predvsem zato, ker prinaša tudi posledice, ki posamezniku škodijo. Ponosni sva nase, da sva opozorili nanje in s tem pripomogli, da smo začeli delati v smeri boljše razredne klime.

6 LITERATURA

- Habbe, J. *Nasilje in varnost otrok v šolah: nasveti za ravnatelje, učitelje, starše in vse, ki skrbijo za varnost v osnovnih in srednjih šolah*. Ljubljana: Lisac in Lisac, 2000.
- Košir, K. *Socialni odnosi v šoli*. Maribor: Subkulturni azil, zavod za umetniško produkcijo in založništvo, 2013.
- Papalia, D. E. et al. *Otrokov svet. Otrokov razvoj od spočetja do konca mladostništva*. Ljubljana: Educy, 2003.
- Pečjak, S. *Medvrstniško nasilje v šoli*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2014.
- Peklaj, C., Pečjak, S. *Psihosocialni odnosi v šoli*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2015.
- Prgič, J. *Šolska in vrstniška mediacija: vse kar morate vedeti o mediaciji v šoli*. Griže: Svetovno-izobraževalni center MI, 2010.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika, spletna izdaja. *Grupirati*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2000. Dostop: http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=grupirati&hs=1 (12. 2. 2016)
- Virk-Rode, J. e tal. *Socialne igre v osnovni šoli*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1998.

7 PRILOGE

Anketni vprašalnik: ALI JE KUPČKANJE KUL?

Spol:

- Moški.
- Ženski.

Kateri razred obiskuješ?

- 6. razred.
- 7. razred.
- 8. razred.
- 9. razred.

Kateri je drug izraz za kupčkanje?

- Glaviranje.
- Kopiranje.
- Grupiranje.
- Grafiranje.

Ali misliš, da si se že srečal/-a s kupčkanjem?

- Da.
- Ne.
- Ne vem.

Preberi definicijo.

Kupčkanje ali grupiranje je druženje vrstnikov po skupinah, ki so lahko večje ali manjše. Vrstniki se združujejo/kupčkajo iz različnih razlogov.

Ali se v vašem razredu kupčkate?

- Da.
- Ne.
- Ne vem.

Zakaj se po tvojem mnenju v razredu kupčkate?

- Zaradi enake številke majice.
- Zaradi predsodkov do drugih ljudi.
- Zaradi podobnih interesov.
- Zaradi večje popularnosti.
- Drugo:

Kdo se v vašem razredu bolj kupčka?

- Fantje.
- Dekleta.
- Vsi.

Ali kdaj prihaja do preprirov/sporov v vašem razredu?

- Da.
- Ne.
- Včasih.

Zakaj najpogosteje prihaja do prepirov/sporov?

- Zaradi izdane skrivnosti.
- Zaradi drugačnega mnenja.
- Zaradi dekleta/fanta.
- Drugo:

Kdo se močneje spre?

- Fantje.
- Dekleta.
- Ni razlike.

Kaj po tvojem mnenju največkrat naredijo dekleta, ko/če se skregajo?

- Opravljajo, manipulirajo.
- Se začnejo pretepati.
- Naredijo načrt, kako drugo osebo osramotiti.
- Osebo žalijo, dokler se ne zlomi.
- Drugo:

Kaj po tvojem mnenju največkrat naredijo fantje, ko/če se skregajo?

- Opravljajo, manipulirajo.
- Se začnejo pretepati.
- Naredijo načrt, kako drugo osebo osramotiti.
- Osebo žalijo, dokler se ne zlomi.
- Drugo:

Ali se družiš z vsemi sošolci/sošolkami?

- Družim se z vsemi sošolci/sošolkami.
- Odvisno od situacije - enkrat se družim z enimi, drugič z drugimi.
- Družim se le z nekaterimi sošolci/sošolkami.
- Z nikomer se ne družim.
- Drugo:

Ali se je krog tvojih prijateljev med sošolci v zadnjem letu spremenil?

- Da, imam več prijateljev.
- Da, imam manj prijateljev.
- Nič se ni spremenilo.
- Drugo:

Meniš, da bi lahko bili odnosi v vašem razredu boljši?

- Ne, odlično se razumemo.
- Da, sedaj je namreč precej naporno.
- Drugo:

Napiši svoj predlog, kako bi lahko izboljšali odnose v razredu: _____